

Η ΑΓΙΟΤΟΚΟΣ ΚΑΙ ΑΓΙΟΤΡΟΦΟΣ ΓΗ ΤΗΣ ΚΑΠΠΑΔΟΚΙΑΣ

Όταν γίνεται μνεία στους ανά τους αιώνες Αγίους της ευλογημένης μεγάλης γης της Καππαδοκίας διαπιστώνουμε ότι αυτή στο διάβα του χρόνου εγέννησε, ανέθρεψε και ανέδειξε «*Νέφος αγίων*», των οποίων τα ονόματα περικοσμούν τις δέλτους του Αγιολογίου και Εορτολογίου της Ορθοδόξου Εκκλησίας, γεγονός που δικαιολογεί απολύτως τους προσφυώς αποδοθέντας σε αυτήν χαρακτηρισμούς ως «*Αγιοτόκου και Αγιοτρόφου Καππαδοκίας*». Η δε όντως καθαγιασμένη και αγιοτόκος, περιώνυμος και μεγαλώνυμος πατρίδα του «*Έθνους των Καππαδοκών*» αποτελεί από του Δ΄ αιώνας και μέχρι σήμερα έδαφος της κανονικής-εκκλησιαστικής δικαιοδοσίας της Μητρός Αγίας Μεγάλης του Χριστού Κωνσταντινουπολίτιδος Εκκλησίας, ήτοι του Πανσέπτου και μαρτυρικού Οικουμενικού Πατριαρχείου. Ο δε Άγιος Γρηγόριος ο Ναζιανζηνός αναφερόμενος στην αρχαιότατη τοπική Εκκλησία της Καππαδοκίας γράφει χαρακτηριστικά: «*Η περιφανής των λόγων Μητρόπολις, η Μήτηρ σχεδόν απασών των Εκκλησιών ούσα τε απ΄ αρχής και νομιζομένη*».

Ο Αρχιμ. Μελέτιος Απ. Βαδραχάνης αναφερόμενος στην ταυτότητα της Καππαδοκίας μέσα στον χωροχρόνο του ιστορικού γίνεσθαι γράφει με ευσύνοπτο και κατ΄ απόλυτα κυριολεκτικό τρόπο ότι η «*Καππαδοκία είναι η χωρά Ηρώων, Μαρτύρων και Αγίων*».

Η σπορά του Ευαγγελικού Λόγου και η διάδοση της εις Χριστόν πίστεως στη γη της Καππαδοκίας συνετελέσθη κατά τους λεγομένους Αποστολικούς χρόνους. Ο Απόστολος Πέτρος αναφέρει την Καππαδοκία στους αποδέκτες της πρώτης του επιστολής μαζί με τις επαρχίες του Πόντου, της Γαλατίας, της Ασίας και της Βιθυνίας. Πιθανόν να κήρυξε στη νότιο Καππαδοκία και ο Απόστολος Παύλος κατά την Δευτέρα περιοδεία του. Νωρίτερα η Καππαδοκία αναφέρεται κατά την ημέρα της Πεντηκοστής (Πραξ. 2,9).

Κατά τους χρόνους των ρωμαϊκίνητων διωγμών εναντίον των χριστιανών, οι οπαδοί του γλυκύτατου Ναζωραίου συνέρχονταν για λατρευτικούς λόγους «*εν όρεσι και σπηλαιίσι και τας οπαίς της γης*», στα κατώτατα της γης υπόγεια, εκ των οποίων πολλά σώζονται μέχρι και σήμερα. Χαρακτηριστικοί μάλιστα είναι οι λαξευμένοι βράχοι των ορέων της Καππαδοκίας, όπου είτε κατοικούσαν αρχικώς οι διωκόμενοι χριστιανοί είτε αργότερα χρησίμευαν ως «*ασκηταριά*» των απαρνησαμένων τα εγκόσμια μοναχών, ασκητών και αναχωρητών της πίστεως. Ο δε «*Χορός των Αγίων*» της Καππαδοκίας συναποτελείται από καταγεγραμμένους ή αφανείς Μάρτυρες και Μεγαλομάρτυρες, Οσίους και Δικαίους, Ιεράρχες και Νεομάρτυρες των πάλαι ποτέ και των εσχάτων χρόνων.

Καππαδόκες μάρτυρες και μεγαλομάρτυρες, άνδρες και γυναίκες, όπως ο Άγιος Γεώργιος, ο Άγιος Μάμας, οι Άγιοι Μάρτυρες Ευέλπιστος, Ορέστης, Γόρδιος, Θεόδοτος, Θεόδωρος, Ρουφίνα, ο Ιωάννης ο Ρώσος του οποίου το τίμιο λείψανο μετέφεραν ευλαβικά οι πονεμένοι πρόσφυγες από το Προκόπι της Καππαδοκίας στο «*νέο*» Προκόπι Ευβοίας, και τόσοι άλλοι άρδευσαν και περικόσμησαν με το αίμα τους την φυτεία του πολύκαρπου και καλλίκαρπου αμπελώνος της Ορθοδόξου Εκκλησίας. Μεγάλοι Θεοφόροι Πατέρες και Θεολόγοι, οι οποίοι μέχρι και σήμερα στηρίζουν με την ανόθευτη και υψηλή θεολογική διδασκαλία τους και την χριστοκεντρική και ανθρωποκεντρική ποιμαντική τους την Εκκλησία του Χριστού, όπως είναι ο Μέγας Βασίλειος, Αρχιεπίσκοπος Καισαρείας της

Καππαδοκίας, ο Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος, Αρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως και ο αδελφός του Καισάριος ο Ιατρός, ο Άγιος Γρηγόριος Νύσσης, ο Άγιος Αμφιλόχιος Ικονίου, ο Άγιος Αστέριος Αμασείας, ο Άγιος Φίρμος Καισαρείας, ο Άγιος Γρηγόριος ο Φωτιστής των Αρμενίων, ο Άγιος Γρηγόριος Επίσκοπος Νεοκαισαρείας, ο Άγιος Σάββας ο Ηγιασμένος, ο Άγιος Θεοδόσιος ο Κοινοβιάρχης, ο Άγιος Ιλαρίων, ο Άγιος Πορφύριος ο από των Μίμων, η Καππαδοκική καταγωγή Οσία Ειρήνη η Χρυσοβαλάντου και τόσοι άλλοι ευσεβέστατοι, φιλόθεοι και φιλόχριστοι βλαστοί της Αγιοτόκου και Αγιοτρόφου Καππαδοκίας.

Εκ των αναδειχθέντων κατά τους εσχάτους είναι ο Άγιος Αρσένιος ο Καππαδόκης, ο και πνευματικός Γέρων του Αγίου Παΐσιου του Αγιορείτου, όπως και ο ίδιος ο Άγιος Παΐσιος, του οποίου η αγιοκατάταξη υπό του Πανσέπτου Οικουμενικού Πατριαρχείου έλαβε χώρα μόλις την 12^η Ιανουαρίου 2015. Αμφότεροι κατάγονταν από τα Φάρασα της Καππαδοκίας. Η δε κοινή συνείδηση του πληρώματος της Εκκλησίας, αν και δεν έχει υπάρξει η νενομισμένη επίσημη πράξη αγιοκατατάξεως υπό του πανσέπτου Οικουμενικού Πατριαρχείου, τιμά ως «*τοπικής εμβέλειας*» ή «*τοπικό Καππαδόκη Άγιο*» και την οσιακή μορφή Δημητρίου του Νεοφανούς, του οποίου το ιερό λείψανο θαυμαστώ τω τρόπω ευρέθη στα πέριξ του ιστορικού κεφαλοχωρίου του Μιστίου που υπήγετο στην Εκκλησιαστική δικαιοδοσία της Ιεράς Μητροπόλεως Ικονίου.

Μια γενικότερη συγκεντρωτική καταγραφή και απαρίθμηση των πλέον γνωστών Αγίων της Καππαδοκίας, που έλαβε χώρα προ ετών, μας απεκάλυψε ότι αυτοί ανέρχονταν στους 58 [Ιανουάριος (9), Φεβρουάριος (6), Μάρτιος (1), Απρίλιος (2), Μάιος (4), Ιούνιος (5), Ιούλιος (7), Αύγουστος (2), Σεπτέμβριος (9), Οκτώβριος (3), Νοέμβριος (8), Δεκέμβριος (2)]. Εσχάτως όμως ο Μέγας Υμνογράφος του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας Χαράλαμπος Μπούσιας σε συνεργασία με τον εν Αθήναις Αρχιμ. του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας π. Γεώργιο Μαγκιρίδη, συνέθεσε την Ακολουθία Πάντων των Καππαδοκών Αγίων, η οποία παραμένει ακόμη ανέκδοτη, και από την καταγραφή τους, συμπεριλαμβανομένου πλέον και του Αγίου Παΐσιου του Αγιορείτου πληροφορούμεθα ότι ανέρχονται στους 97.

Στην καταγραφή αυτή όμως πάντων των Καππαδοκών Αγίων δεν περιλαμβάνεται ακόμη τουλάχιστον το όνομα του υπό της Συνειδήσεως του Εκκλησιαστικού πληρώματος τιμωμένου ως Αγίου, Δημητρίου του εκ Μιστίου του Νεοφανούς του οποίου το ευωδιάζον ιερό λείψανο είναι αποθησαυρισμένο στον Ιερό Ναό Μεταμορφώσεως του Σωτήρος Αλεξανδρουπόλεως. Ο δε Μητροπολίτης Αλεξανδρουπόλεως κ. Άνθιμος ο Β΄ έχει καθιερώσει από τριετίας λαμπρές εκκλησιαστικές – λατρευτικές εκδηλώσεις επ' ονόματι της οσιακής μορφής του εκ Μιστίου της Καππαδοκίας Δημητρίου. Επειδή όμως είναι ανεξιχνίαστες οι βουλές του Κυρίου του οποίου ο πανσθενουργός δάκτυλος κινεί τα των ανθρώπων και της εγκοσμίου ιστορίας, ιδιαιτέρως δε τα της Εκκλησίας βουλήματα και αποφθέγματα, θα αποκαλύψει διά της εν Αγίω Πνεύματι Αγίας και Ιεράς Συνόδου της Μητρος Αγίας Μεγάλης του Χριστού Κωνσταντινουπολίτιδος Εκκλησίας, «*το πώς*» και «*το πότε*» της συγκαταριθμήσεως στη χορεία των Αγίων ή Οσίων της Ορθοδόξου Εκκλησίας και του εκ Μιστίου της Καππαδοκίας «*πρόσφυγος εν λειψάνω*» στην Ελλάδα Δημητρίου του Νεοφανούς.

Εν προκειμένω, άξιο μνείας είναι ένα μικρό απόσπασμα από την ομιλία του Παναγιωτάτου Οικουμενικού Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου, την οποία εξεφώνησε κατά το καθιερωμένο κατ' έτος ιερό προσκύνημά του στη γη της Καππαδοκίας, και συγκεκριμένα κατά την τέλεση της Πατριαρχικής Θείας Λειτουργίας, την 27^η Μαΐου 2012, στον Ιερό Ναό των Αγίων Βασιλείου και Βλασίου του απορφανεμένου Μιστίου, όπου μεταξύ άλλων ανέφερε: «*η πνευματική παράδοσις η οποία εδημιουργήθη εδώ εις την Καππαδοκίαν κατά*

τον τρίτον και τέταρτον αιώνα κατέστησεν αυτήν προπύργιον της ορθής πίστεως και τους πατέρας αυτής, τους ορθοτομούντας τον Λόγον της Αληθείας, κανόνας Ορθοδόξου ζωής και διδασκαλίας. Έτσι, η Καππαδοκία, δια των θεοπνεύστων ανδρών της, συνεκρότησε και υπεστήριξε πολλάκις την Ορθοδοξίαν, προτάξασα τους λόγους των ως ρομφαίαν δίστομον εναντίον των αιρέσεων και των ζιζανίων.

Επί πλέον, είναι μεγάλη η ευλογία του Θεού να τελούμε την Θεϊαν Λειτουργίαν διά πρώτην φοράν εις τον ναόν τούτον τον οποίον προ εκατόν πενήκοντα και πλέον ετών ανήγειρον περικαλλή, αρχιτεκτονικώς περιλαμπρον, δεκάτρουλλον οι φιλοπρόοδοι και φιλευσεβείς Μισθιώται.

Αυτός ο ναός ήτο το κέντρον της ζωής των. Εις αυτόν εβάπτιζον τα τέκνα τους. Εις αυτόν εστεφανούντο τα νέα ζεύγη. Εις αυτόν εκήδευον και προέπεμπον τους ηγαπημένους συγγενείς των. Εις αυτόν απέπλυνον τας ανομίας των δια των ιερών Μυστηρίων. Εδώ μετείχον εις την κατά Χριστόν ζωήν. Εδώ ελάμβανον τον αγιασμόν άνευ του οποίου ουδείς όψεται τον Κύριον. Εδώ σήμερον ετελέσαμεν την μυστικήν θυσίαν της Θείας Ευχαριστίας. Εδώ σήμερον συνηνητήθημεν ζώντες και κεκοιμημένοι εις το Ιερόν δισκάριον της προσκομιδής. Κάθε τρούλλος αυτού του ναού ομιλεί δια την αγάπην των Μισθιωτών προς τον Θεό και αναβιβάζει και ημάς εις αυτόν. Μας παρακινεί εις ένωσιν ουρανού και γης, εις κοινωνίαν μετά των Αγίων, και μάλιστα των Καππαδοκών, εις σύναξιν ανθρώπων και Αγγέλων...

Καίτοι πολλούς κινδύνους διήλθον και πολλούς κατακτητάς εγνώρισαν οι μακαριστοί Καππαδόκαι Μισθιώται, ζώντες επί αιώνας υπό την επιφάνειαν της γης εις υπογείας εσκαμμένας εις τους βράχους στοάς, τα «Κελέρια», παρέμειναν όμως εις ευσέβειαν και ευλάβειαν και κατεστόλισαν τα όρη και τους λόφους και τας πεδιάδας και τα σπήλαια της ιεράς αυτής γης με ναούς και Ιεράς Μονάς, που παντοιοτρόπως εκόσμου, διά αναθημάτων, ιερών εικόνων, απαραμίλλων τοιχογραφιών. Δεν ηρκούντο εις τας υπάρχουσας Εκκλησίας, αλλά καθημερινώς προσέθετον και νέας, συναμιλλώμενοι προς τας προηγουμένας γενεάς. Έτσι, όπως είναι γνωστόν, το υπόγειον χωρίον των ήτο κατάσπαρτον από εκκλησίας και με τον τρόπον αυτόν έλεγον και εμαρτύρουν εμπράκτως, τρόπον τινά, ότι βασική προτεραιότης της ζωής μας και τελικός σκοπός της είναι η κληρονομία του παραδείσου, αφού επίγειος παράδεισος είναι κάθε ιερός ναός. Είμεθα δε βέβαιοι ότι με αυτάς τας εξ αισθητών λίθων εκκλησίας, είτε σώζοντας σήμερον είτε όχι, κατεσκεύασαν εκ λίθων τιμίων και αφθάρτων δια τας ψυχάς των εν τοις Ουρανοίς».